

ת"פ 69005/11/22 - מדינת ישראל נגד אילן {בן אלפרד} מוסטקי

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 69005-11-22 מדינת ישראל נ' מוסטקי
תיק חיצוני:

לפני מאשימה נגד נאשם	כבוד השופט אבי וסטרמן	מדינת ישראל
		אילן {בן אלפרד} מוסטקי

ב"כ המאשימה, עו"ד נטלי חגי ומתמחה גב' רותם אחרפי

ב"כ הנאשם, עו"ד גיורא מלול

הכרעת דין כתב האישום

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירות של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**), והתנהגות פסולה במקום ציבורי, לפי סעיף 216(א)(1) לחוק העונשין.

2. לפי עובדות כתב האישום, ביום 26.12.21 הובא הנאשם - המשרת כבלש במשטרה - למרכז הרפואי שמיר (להלן: בית החולים), וזאת לאחר שנחבל בברכו במהלך עבודתו. המתלונן והמתלוננת, אשר עבדו אותה שעה כאחים בחדר המיון, פנו לנאשם בשאלה האם הוא מעוניין במשכך כאבים. הנאשם השיב כי הוא מעוניין במורפיום, והמתלוננים השיבו לו כי עד להגעת הרופא אינם מוסמכים להיענות לבקשתו. בתגובה צעק הנאשם לעבר המתלוננים: "אין פלא שמרביצים לכם" ואיים עליהם "יש לכם מזל שאני בלי אקדח, הייתי יורה בכם".

בהמשך קם הנאשם מהמיטה ודחף כיסא לעבר המתלונן, תוך שהוא צועק ומקלל את המתלוננים. הנאשם נרגע ושב למיטה, אולם בחלוף זמן מה קם שוב מן המיטה, נשכב על הרצפה והחל לזחול על גחונו, תוך שהוא צועק לעבר המתלונן "נשבע באלוהים שאזיין אותך" ובהמשך "נשבע באלוהים שאהרוג אותך". משהסלימה התנהגות הנאשם התערבו מאבטחי בית החולים והשיבו אותו למיטה, יחד עם אנשי מד"א.

תשובת הנאשם והליך הבאת הראיות

עמוד 1

3. בתשובתו לכתב האישום שניתנה ביום 4.7.23, כפר הנאשם במיוחס לו. לטענת הנאשם הוא אינו זוכר את אמירת הדברים, ואף אם נאמרו, לא התגבשה עבירת האימים. זאת, מאחר והנאשם זעק לעזרה ומטרתו היתה לקבל טיפול רפואי ולא להקניט או להפחיד את הצוות הרפואי, ועל כן לא מתקיים היסוד הנפשי הנדרש בעבירה. לחילופין, נטען כי בנסיבות העניין מדובר בזוטי דברים.

4. בהמשך לכפירתו של הנאשם, התקיימו שני דיוני הוכחות.

ביום **11.9.23** נשמעה **פרשת התביעה**, במסגרתה העידו **גב' מור גינזבורג** (להלן: **המתלוננת**), **מר מתן שביב** ו**מר אליהו וילגה** (להלן: **המתלונן**).

ביום **7.1.24** נשמעה **פרשת ההגנה**, במסגרתה העידו **הנאשם** ורעייתו, **גב' נעמי מוסטקי**,

יצוין כי מספור הפרוטוקול אינו רציף, ועל כן הפניות לעמודי הפרוטוקול תהיינה תוך ציון מועד הישיבה.

כן הוגשו על ידי הצדדים מוצגים שונים (הודעות שנגבו במשטרה, סרטון ממצלמת אבטחה בבית החולים, ומסמכים שונים).

ביום 15.1.24 הוגשו סיכומי המאשימה, וביום 21.1.24 הוגשו סיכומי הנאשם.

טענות הצדדים

5. המאשימה טוענת כי עדויותיהם של שני אנשי הצוות הרפואי ומאבטח בית החולים, בצירוף הסרטון המתעד את האירוע, מבססים את גרסתה, ואין מקום לתת אמון בגרסת הנאשם לפיה אינו זוכר את האירוע. עוד טענה כי האימים שהשמיע כלפי אנשי הצוות הרפואי נועדו להפחידם, וזאת על מנת שיקבל טיפול רפואי. על כן, לשיטתה, יש להרשיע את הנאשם בעבירות שיוחסו לו.

6. הנאשם טוען כי בגרסאות עדי התביעה נמצאו סתירות רבות - הן בינן לבין עצמן, והן לעומת הגרסאות שמסרו במשטרה. נטען כי לא ניתן לתת בהן אמון, גם על רקע עיתוי הגשת התלונה, המלמד על כך שהוגשה אך ורק בעקבות התלונה שהגישה אשת הנאשם על טיפול רשלני אותו קיבל הנאשם בבית החולים. עוד טוענת ההגנה כי יש לקבל את גרסת הנאשם ואשתו שהעידו בצורה קוהרנטית ואמינה.

לעמדת ההגנה, אף אם הוכח כי הדברים המיוחסים לנאשם אכן נאמרו על ידו, הרי שלא נלווה לאמירות היסוד הנפשי הנדרש בעבירת האימים, וזאת על רקע מצבו הרפואי של הנאשם בעת אמירתם, והכאב העז בו היה נתון. אשר על כן, הדברים נאמרו במטרה לקבל טיפול רפואי, ולא נועדו להפחיד או להקניט את המתלוננים. עוד נטען כי

המעשים אינם מגבשים עבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורי. לחילופין, טוען הנאשם כי יש לזכותו לאור הסייג של זוטי דברים.

שמיעת הראיות

פרשת התביעה (ההפניות לפרוטוקול מיום 11.9.23)

7. המתלוננת, גב' מור גינסבורג, עובדת מזה כ- 10 שנים כאחות בחדר המיין בבית החולים אסף הרופא. בעדותה מסרה כי לבית החולים הגיע מטופל שסבל מחבלה ברגלו. המיין היה עמוס מאד, וחלפו מספר דקות עד שהגיעו אליו, ואז ביקש מיד מורפיום. המתלוננת השיבה כי לא נהוג לתת מיד מורפיום אלא אקמול או אופטלגין, אולם הוא עמד על בקשתו.

"מאז התנהל הרבה צעקות וקללות ומשפטים שנזרקו לעברי. המשכתי לעבוד כרגיל, המיין מאוד עמוס, הייתי עם המון מטופלים. כל פעם שעברתי ליד המיטה שלו הוא זרק הערות וקללות.

ש. איזה קללות.

ת. יא בת זונה שליחה על המילים. קללות מהסוג הזה. מגיע לכם שמרביצים לכם. אתם חרא של בית חולים. כל מיני משפטים בסגנון" (עמ' 8, שורות 12-17).

בסמוך לאחר מכן, שמעה המתלוננת את המטופל אומר למתלונן - אח שעבד איתה בחדר המיין - **"מזל שאין לי אקדח הייתי יורה בהם"** (עמ' 8, שורות 16-18).

בהמשך אמרה המתלוננת למתלונן כי אינה מעוניינת לטפל עוד באותו מטופל או להתקרב אליו (עמ' 8 שורות 22-21) **"כי זה היה מאוד לא נעים מאוד פחדתי"** (עמ' 8, שורה 30). לאחר מכן קפץ המטופל על רגל אחת לכיוון דלפק הצוות הרפואי, נשכב על הרצפה והמשיך לצעוק ולקלל; **"הוא ניסה להתסיס את כל האנשים, נהיה שם כאוס מוחלט במיין בכל הסיטואציה הזאת. היו איש מד"א ובטחון שניגשו להרים אותו מהרצפה, הוא התחיל לצעוק גם עליהם ובעט באחד מהם ברגל ודחף עליהם כסא"** (עמ' 8, שורות 24-26).

במסגרת חקירתה הנגדית, השיבה המתלוננת כי אינה זוכרת האם הניסוח המדוייק של הדברים היה שיירה **"בכם או בך"** (עמ' 13 שורה 18). בתשובה לשאלה מדוע אמרה בעדותה שהשתמש במילה "אקדח", בעוד שבהודעתה אמרה שהשתמש במילה "נשק", השיבה **"מבחינתי אקדח זה נשק ... אקדח ונשק נשק מבחינתי זה אותו דבר"** (עמ' 13, שורות 23-27).

עוד במסגרת החקירה הנגדית, אישרה העדה כי התרשמה שכאב מאד למטופל (עמ' 11 שורה 34), וכן השיבה כי ככלל, על מנת לתת לו משהו חזק יותר מאקמול, עליה להתקשר לרופא ולבקש ממנו אם הוא פנוי (עמ' 12, שורות

העדה ציינה כי אשתו של המטופל היתה עדה להתרחשות ואף ביקשה סליחה על התנהגותו (עמ' 14, שורות 8-15).

כמו כן, השיבה העדה כי אינה יודעת שאשתו של המטופל הגישה תלונה לבית החולים בשל האירוע, וכי היא (העדה) לא התבקשה על ידי מחלקת תלונות הציבור לתת עמדתה בהתייחס לכך; מיד לאחר מכן תיקנה את עצמה, ומסרה שהיא יודעת על הגשת התלונה, וזאת מפיו של המתלונן (עמ' 19).

8. המתלונן, מר אליהו וילגה, עבד במיון בבית החולים מזה כעשר שנים. המתלונן מסר כי הגיע מטופל חבול ברגלו, והתקבל על ידי אחות. המתלונן שאל את המטופל האם הוא מעוניין במשהו נגד כאבים, והאחרון השיב שהוא רוצה מורפיום. המתלונן השיב כי עד שיגיע הרופא, ניתן להציע לו אקמול או אופטלגין. לאחר מכן **"צעק לעברי משהו בסגנון שהוא רוצה נגד כאבים מה בסך הכל ביקשתי אפשר לחשוב שביקשתי את אחותך, כולה נגד כאבים"** (עמ' 26 שורות 11-12). לאחר מספר דקות עבר המתלונן על פני הנאשם ו**"הוא אמר לי יש לך מזל שאין לי אקדח. ומשהו בסגנון של אין פלא שמרביצים לכם. כל זה כשהוא שוכב על המיטה"** (שם, שורות 13-14). לאחר מכן נשכב המטופל על הרצפה וצעק לעבר המתלונן **"נשבע באלוהים שאזיין אותך נשבע באלוהים שאהרוג אותך"** (שם, שורות 15-16). בהמשך דחף כיסא.

העד הוסיף "כשידעתי שהוא שוטר, אמרתי יכול להיות להגיע לאן שהוא, לא סתם איום בעלמא אלא אמרתי בראש לך תדע לאן זה יתפתח" (עמ' 26, שורות 25-26); "מטאפורית החלטתי לנתק מגע כי לא ידעתי לאן זה יתדרדר" (עמ' 32 שורה 22).

העד הגיש תלונה רק לאחר מספר ימים. "היתה לי דילמה אם להגיש תלונה או לא, אז החלטתי להגיש והגשתי" (עמ' 33 שורה 18). העד אישר כי פנה אליו אחד המנהלים לצורך קבלת התייחסות לתלונה שהוגשה מטעם הנאשם, לדעתו הגיש את תלונתו לפני שראה את מכתב התלונה מטעמו של הנאשם, אולם לא בטוח (עמ' 33 שורה 32).

משהטיח בו ב"כ הנאשם כי הגיש את תלונתו בעקבות הפניה שנערכה אליו לקבלת התייחסות לתלונה שהוגשה קודם לכן על ידי אשת הנאשם, השיב **"יכול להיות שבהחלט כן, זה היה חלק מהשיקול. אפשר למחוק את "בהחלט" אך זה היה חלק מהשיקול"** (עמ' 34, שורות 25-26). העד שלל את הטענה כי הגיש תלונתו כנקמה על תלונת אשת הנאשם: **"תלונה הגישה גב' מוסטקי לא היתה נגדי לכן לא היתה לי סיבה לנקום ... יחד עם זאת, כשבאה גב' אומרת לא רק שאיימת ולא רק שקיללת אני גם לא מרוצה מהטיפול, יכול להיות שזה היה חלק מהטריגר לומר לא נבליע ולא נספוג את העלבון הזה עוד פעם ... פה היה מהלך שהעלה את הסאה. עבר גבול"** (עמ' 35, שורות 9-13).

העד ציין כי הגדשת הסאה היתה לבוא בנוסף ולומר לא טיפלו בי כמו שצריך, אולם **"האם זו הסיבה היחידה בגינה הגשתי תלונה, התשובה חד משמעית, לא"** (עמ' 25, שורות 32-33). עוד ציין רק כי לאחר 10 ימים ידע שהוא

יכול להגיש תלונה באינטרנט.

בחקירתו החוזרת מסר העד כי לאחר האירוע, "הנאשם אמר שהוא התנצל ולא זוכר מה היה (עמ' 37, שורה 15).

9. מר מתן שביב שימש במועד האירוע כמאבטח בחדר המיון בבית החולים. בעדותו מיום 11.9.23, מסר כי אינו זוכר במדויק את האירוע לנוכח הזמן שחלף. זכור לו שהגיע מטופל ש"איים על הצוות הרפואי שאין לי נשק אחרת הייתי משתמש בו. כלפי הצוות הרפואי" (עמ' 21 שורות 15-16). זכור לו שהמטופל היה "זרוק על הרצפה ... היה אלים באופן של צעקות העיף דברים ממנו אם אני לא טועה היה גם כסא. הצוות קרא לי כי זה לא הולם התנהגות במיון ... תוך כדי זה שהוא צועק הוא גם אמר חבל שהנשק שלי לא פה אחרת הייתי משתמש בו נגדכם" (עמ' 21, שורות 23-27). בחקירתו הנגדית, ציין כי שמע וראה במו עיניו את האירוע (עמ' 22, שורות 21-22), ועמד על גרסתו לפיה "אני יכול לומר את המשפט שנחרט לי מזל שהנשק שלי לא פה אחרת הייתי משתמש בו נגדכם. כלפי הצוות הרפואי" (עמ' 24, שורות 18-19).

10. על ידי התביעה הוגש ת/4 - סרטון מצלמת אבטחה בבית החולים ודו"ח צפיה, בו מתועד אדם (אין חולק על כך כי מדובר בנאשם), כאשר הוא שוכב על הרצפה, משליך חבילת כפפות, ובהמשך גורר עצמו על הרצפה, עד אשר מועלה על מיטה המובאת למקום.

פרשת ההגנה (ההפניות לפרוטוקול מיום 7.1.24)

11. הנאשם, בעדותו, סיפר כי הוא משרת במשטרת ישראל משנת 1993. ביום האירוע יצא מתחנת המשטרה בבהילות על מנת להגיע לאירוע ירי, מעד ונפצע. הנאשם הובהל לבית החולים כשהוא סובל מכאבים עזים. בהמשך, "שהגעתי לבית החולים שלוש שעות אני שם לבד בבית החולים מתחנן למשהו נגד כאבים אני צועק אני מרגיש שחותכים אותי, הרגל נתלשת לי, אני רואה את הרגל שלמה אבל מרגיש שהכאבים ברמות. ... התחלתי להזיע, לרעוד מכאבים, להתחנן להתחנן מתחנן שיתנו לי משהו נגד כאבים ... אני אומר לו תקשיב אני לא מרגיש את הרגליים אין לי שליטה בחלק התחתון של הגוף כאבים איומים ולא טיפלו בי. אני לא זוכר, באיזה שהוא שלב אני זוחל על הרצפה כי אני לא יכול לעמוד על הרגליים מרוב הכאבים ושלא יכולתי לדרוך על הרגל, אין לי מושג איך הגעתי לרצפה אני לא זוכר ומתחנן להגיע לאזור איפה שהאחים והאחיות נמצאות מתחנן תתנו לי משהו לכאבים אני לא יכול לסבול את הכאבים ולא מטפלים בי. רק אחרי שלוש שעות בערך אשתי מגיעה .. והשלב הבא שאני זוכר זה שכאילו אני מקבל זריקה נגד כאבים, אני נרדם, אני לא זוכר כלום" (עמ' 9, שורות 8-17).

12. בהתייחס לטענה לפיה צעק והשמיע איומים כלפי הצוות הרפואי, מסר הנאשם כי "אני לא זוכר שאמרתי דברים כאלה. הייתי תחת כאבים ברמות של לא יאומן ... אני לא זוכר שצעקתי דברים כאלה" (עמ' 9, שורה 28 - עמ' 10 שורה 1). עוד טען כי "אני לא זוכר איך הגעתי לרצפה, לזחילה לכיוון הזה, לא זוכר שאמרתי דברים כאלה, הייתי תחת כאבים וכל מה שרציתי שיתנו לי משהו נגד כאבים" (עמ' 10, שורות

במסגרת חקירתו הנגדית, בהתייחס לחלק מן השאלות הנוגעות להגעתו לבית החולים ולאירוע נשוא כתב האישום, השיב כי אינו זוכר (עמ' 12-13); בתשובה לשאלה כיצד זכר פרטים אחרים אולם לא זכר את ההתנהלות מול אנשי הצוות, השיב "אני הייתי בכאבים כאלה חזקים שיש לי הרבה נקודות שחורות מתוך הכאב שהיה לי ... הייתי בכאבים כאלה חזקים שכל מה שרציתי זה נגד כאבים, משהו שירגיע את הכאבים. יש לי הרבה נקודות שחורות ומתות" (עמ' 13 שורה 31 - עמ' 14 שורה 2).

הנאשם התקשה להסביר מדוע אמר בחקירתו שאשתו אמרה לו שדיבר לא יפה לאח, ובהמשך התנצל הנאשם בפניו, וטען כי האח הוא זה שהתנצל בפניו (עמ' 16-18).

13. במסגרת פרשת ההגנה העידה גם אשתו של הנאשם, גב' נעמי מוסטקי. לדברי העדה, הגיעה לבית החולים כשעה וחצי לאחר המקרה, ראתה את הנאשם כשהוא סובל מכאבים, ופנתה לאנשי הצוות הרפואי על מנת שיעניקו לו טיפול. בין לבין, ראתה את הנאשם על הרצפה ליד הקבלה. בהתייחס לטענה כי איים על אנשי הצוות השיבה "הוא לא במצב של לאיים ... אילן היה כזה כאוב שאפילו הוא לא יכול לדבר אני חושבת" (עמ' 21, שורות 12-15). בהתייחס לטענה כי דחף כסא לעבר האח וקילל את הצוות הרפואי, השיבה "אני לא שמעתי, לא ראיתי ואני לא חושבת שהיו לו כוחות פיסיים לעשות את הדבר הזה" (שם, שורות 17-18).

העדה מסרה כי לנוכח התנהלות הצוות הרפואי אותה מצאה כלקויה ובלתי סבירה, הגישה תלונה למנהל בית החולים (נ/5), ומספר ימים לאחר מכן הוגשה על ידי בית החולים תלונה למח"ש.

העדה מסרה כי לאחר שניתנו לנאשם משככי כאבים והוא היה רגוע יותר, ובהמשך לדברי שוטר שהגיע למקום והציע לעשות "סולחה", התנצלו הצדדים זה בפני זה.

בחקירתה הנגדית, לא עלה בידי העדה להסביר מדוע במסגרת ה"סולחה" היה צריך גם הנאשם להתנצל, ועל מה (עמ' 24). כמו כן, בתשובה לשאלה אם שמעה - כמי שעמדה ליד המאבטח - את דברי האיום המיוחסים לנאשם, השיבה "לא הייתי בסיטואציה", הגם שאישרה כי עמדה ליד המאבטח כשהנאשם על הרצפה, אולם דיברה בטלפון (עמ' 24, שורות 23-28). בתשובה לשאלות התובעת מדוע אמרה לנאשם "דיברת לא יפה", טענה כי "לא שמעתי שאילן אמר משהו לא יפה", כי לא שמעה כלום, חד משמעית, וביקשה מהנאשם להתנצל כדי "לסגור את הסיטואציה" וכדי שתהיה אווירה נעימה יותר מול הצוות הרפואי (עמ' 25, שורות 3-14).

גרסת הנאשם בחקירה

14. גם במסגרת חקירתו (הודעותיו שסומנו כת/1-3), טען הנאשם כי אינו זוכר מה היה באירוע, על רקע הכאבים העזים שחש. כמו כן, ציין כי אחרי כמה שעות של טיפולים, אחר שקיבל זריקות הרגעה, "אשתי אמרה לי

תשמע דיברת לא יפה לאח, אני אמרתי לה נעמי אני לא זוכר. האח בא אלי לחץ לי יד, התנצלתי, אמר לי אני מבין אותך היה לנו עומס מטורף פה, והכל בסדר. אמרתי לו תשמע, אני הייתי כאוב, אני לא יודע" (ת/1, הודעה מיום 30.3.22, שורות 13-15). בהמשך חקירתו חזר על טענתו כי אינו זוכר את האירוע, ובתשובה לשאלה ענה כי "אני לא יכול להגיד לך שהטענות הן לא נכונות כי אני לא זוכר, אני רוצה להאמין שזה לא ככה" (שם, שורה 93). הנאשם עמד על גרסתו זו גם בהודעתו מיום 25.5.22 (ת/2).

דין והכרעה

השמעת האמירות המיוחסות לנאשם

15. אקדים ואומר כי בשאלה העובדתית הנוגעת לעצם השמעת האמירות המיוחסות לנאשם, לא מדובר במצב של "גרסה מול גרסה"; כתב האישום מבוסס על גרסאות המתלוננים - אנשי הצוות הרפואי והמאבטח, בעוד שהנאשם לא העמיד גרסה עובדתית נוגדת משלו בהקשר זה, כי אם טען שאינו זוכר את האירוע עקב המצב בו היה נתון. גם אשתו של הנאשם, אשר טענה כי לא שמעה את האמירות, השיבה בחקירתה הנגדית כי "לא היתה בסיטואציה" וכי דיברה בטלפון. מכל מקום, טענת ההגנה היא כי יש לדחות את גרסאות עדי התביעה כבלתי מהימנות.

16. לא מצאתי לקבל את טענת ההגנה בהקשר זה. התרשמתי כי שלושת עדי התביעה, שני המתלוננים אנשי הצוות הרפואי, ואיש המאבטח, העידו בכנות ותיארו את הדברים כהווייתם. כמו כן, עדויותיהם עולות בקנה אחד זו עם זו. מדובר, על פני הדברים, בעדים אובייקטיביים, נעדרי אינטרס; העדים לא הפריזו בדבריהם, וניכר, למשל, כי המתלוננת חשה אי נוחות כשסיפרה על הגידופים שהטיח בה הנאשם. אוסיף כי גרסת העדים נתמכת בסרטון ת/4, אשר מתעד את חלקו של האירוע.

17. המתלוננת חזרה בעדותה על דברי האיום שהשמיע הנאשם, בדומה לגרסתה בהודעתה (נ/1, שורות 7-8), כי הנאשם אמר "מזל שאין לי אקדח הייתי יורה בכם". אכן, במקום אחר בהודעה (שם, שורה 23) השתמשה במינוח "נשק" על מנת לתאר את אופי האיום, אולם אני מוצא בעובדה זו כדי לכרסם במהימנות עדותה; מדובר בעניין המצוי בשולי הדברים, ואף המתלוננת בעדותה הבהירה כי מבחינתה אקדח ונשק הם אותו דבר. אני מוצא גם בעובדה כי המאבטח עשה שימוש במילה "נשק" ולא ב"אקדח", כי להעלות או להוריד בעניין זה.

בהתייחס לאמור בסעיף 50 לסיכומי ב"כ הנאשם, אני סבור כי יש לתת משקל של ממש להבדלי הנוסח השונים של העדים בהתייחס לאמירותיו של הנאשם. לא ניתן לצפות משלושת עדי התביעה לצטט באופן זהה ומדוייק את אמירותיו של הנאשם שנשמעו במסגרת האירוע, לנוכח טיבו, ומכל מקום, הדברים תואמים בליבתם ובמשמעותם.

18. לא מצאתי לקבל את הטענה לפיה העליל המתלונן עלילת שווא על הנאשם, וזאת מתוך רצון לנקום בו על שהגיש תלונה נגד בית החולים. המתלונן ענה בכנות בעניין זה, וציין כי ייתכן והגשת התלונה על ידי אשת הנאשם היתה חלק מהטריגר להגשת תלונתו, אולם עמד על כך שלא מדובר בסיבה הבלעדית להגשתה (פרוטוקול מיום 11.9.23, עמ' 33-35). מכל מקום, עדות המתלונן אינה עומדת לבדה, ונתמכת הן בגרסת המתלוננת, אשר ציינה כי כלל לא נדרשה להגיב לתלונה (שם, עמ' 19), והן בגרסת המאבטח. בנסיבות אלה, אין בידי לקבל את הטענה כי מדובר בתלונת שווא.

19. סיכומי של דבר, **לאחר שקיבלתי את גרסאות עדי התביעה כמהימנות, אני קובע כי הדברים המיוחסים לנאשם אכן נאמרו על ידו.** בנסיבות בהן לא מסר הנאשם גרסה עובדתית חילופית, אלא טען כי אינו זוכר את האירוע, איני נדרש לקבוע האם אכן לא זכר הנאשם את האירוע כפי שטען. עם זאת, כפי שציינה המאשימה, אכן ניתן לתהות כיצד זכר הנאשם פרטים אחרים שסבבו את האירוע; בנוסף, התקשה הנאשם להסביר כיצד ניתן ליישב בין העובדה כי בדבריו לרופא מטעם משרד הבטחון (ת/6 - אשר הוגש בהסכמה) סיפר על מחשבות שעברו בראשו במהלך האירוע, לבין טענתו כי אינו זוכר את התנהלותו באירוע זה (פרוטוקול מיום 7.1.24, עמ' 14-16).

היסוד העובדתי בעבירת האיומים

20. ב"כ הנאשם טוען כי במשפט "יש לך מזל שאני בלי אקדח" כשלעצמו אין כדי לגבש את היסוד העובדתי הנדרש בעבירה, של איום "בפגיעה שלא כדין בגופו" של אדם. איני נוטה לקבל טענה זו, מאחר ומשמעותם המאיימת של הדברים, לטעמי, ברורה. מכל מקום, ממילא, המשפט האמור לא נאמר לבדו, וב"כ הנאשם אינו חולק על העובדה כי ככל שהדברים המיוחסים כולם אכן נאמרו על ידי הנאשם, התקיים היסוד העובדתי הנדרש בעבירה. טענותיו של ב"כ הנאשם מתמקדות ביסוד הנפשי הנדרש.

היסוד הנפשי בעבירת האיומים

21. היסוד הנפשי הנדרש בעבירת האיומים הקבועה בסעיף 192 לחוק העונשין, הוא "**כוונה להפחיד את האדם [המאויים - א.ו.] או להקניטו**"; מאחר ומדובר בעבירה התנהגותית אשר אינה כוללת רכיב תוצאתי, מדובר ביסוד נפשי של מטרה. כפי שנקבע בפסיקה, על היסוד הנפשי הקבוע בעבירה זו חלה הלכת הצפיות, לפיה "בהתקיים מודעות ברמת הסתברות גבוהה, עד כדי קרבה לוודאות, כי הביטוי המאיים עלול להפחיד או להקניט את קולט האיום - הוא המאיים - כי אז מתקיים היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירה" (רע"פ 2038/04 **לם נ' מדינת ישראל** (4.1.06), פסקה 40 לחוות דעתה של כב' השופטת ביניש).

22. טוען ב"כ הנאשם כי אף אם הושמעו על ידי הנאשם האמירות המיוחסות לו, הרי שהדבר לא נעשה בכוונה להפחיד או להקניט, אלא על מנת לקבל טיפול רפואי. המאשימה במסגרת סיכומיה (סעיף 23), מסכימה לכך שהאיומים הושמעו על ידי הנאשם על מנת שיקבל טיפול רפואי, אולם טוענת כי הדבר נעשה על ידו במטרה להפחיד את אנשי הצוות.

23. עמדת המאשימה מקובלת עלי. לעניין זה יש להבחין בין **היסוד הנפשי** שליווה את השמעת דברי האיום, כלומר המטרה ה"חיצונית" שעמדה לנגד עיני הנאשם, לבין **המניע** למעשה, כלומר, המוטיבציה הפנימית שעמדה בבסיסו.

על הבחנה זו עמד בית המשפט העליון בע"פ 103/88 **ליכטמן נ' מדינת ישראל** (6.9.89), בהתייחס ליסוד הנפשי הנדרש בעבירת האיומים: "משמעותו של יסוד נפשי זה הינה, כי המאיים הציב לנגד עיניו את המטרה של הפחדה והקנטה, כלומר, כי שאיפתו - ולא המניע שדחפו לעשות המעשה - הייתה להשגתו של יעד זה" (פסקה 3 לחוות דעתו של כב' השופט ברק).

24. על הבחנה עקרונית זו בין מניע לבין יסוד נפשי עמד בית המשפט העליון גם בע"פ 172/88 **וענונו נ' מדינת ישראל** (27.5.90), בפסק דינו של כב' הנשיא שמגר, במסגרתו ציטט מספרו של פרופ' פלר: "המניע" הוא גורם השייך כל כולו לעולמו הפנימי של האדם ולעמקי נפשו, שדוחף, מדרבן, ממריץ, או מביא את האדם לעשיית המעשה בנתונים הקונקרטיים שעשויים להקנות לו פליליות. ... למשל, שיקולים אידיאולוגיים או פוליטיים, קנאה, דאגה לגורלו או לגורל זולתו, אהבת, איבה, נקמה, טובת הכלל, פחד, ייאוש, עגמת נפש, רחמים, בוז, גאווה, רדיפת חיי בצע ועוד. המוטיבציה עשויה להיות נעלה ולא דווקא שפלה, על אף שהיא עומדת מאחורי ביצוע עבירה פלילית ... המניע הוא בבחינת אותו 'מדוע' פנימי שהביא את האדם לביצוע העבירה והמוצא פורקן בהשלמתה. היסוד הנפשי שבעבירה הוא זהות נפרדת מן המניע לעשייתה, למרות מעמדו כשורשה הסובייקטיבי" (פסקה 19 לחוות הדעת).

בנסיבות אלה, איני סבור כי בעובדה שהנאשם פעל על מנת לקבל טיפול לשיכוך הכאבים העזים שחש, יש כדי לשלול את התקיימותו של היסוד הנפשי של כוונה להפחיד.

25. לגופו של עניין - שוכנעתי כי הדברים נאמרו על ידי הנאשם על מנת להפחיד את שומעיו. ראשית, תוכן הדברים, איומים בוטים בפגיעה באנשי הצוות הרפואי, מדבר בעד עצמו ואינו יכול להשתמע לשתי פנים; כך גם ההקשר והנסיבות בהם נאמרו. טענת ההגנה לפיה הדברים נאמרו על מנת שהנאשם יקבל טיפול רפואי, על רקע מצבו, לא זו בלבד שכאמור אינה מקימה סתירה לקיומה של מטרה להפחיד, אלא דווקא משתלבת עמה היטב. השמעת האיומים על ידי הנאשם במטרה להפחיד את אנשי הצוות הרפואי, נועדה להביא לכך כי יקבל את הטיפול הרפואי בו חפץ.

26. למעלה מן הצורך אוסיף כי אף אם לא היתה מתקיימת בנאשם המטרה האמורה, הרי שהעבירה היתה משתכללת מכח הלכת הצפיות, בהינתן העובדה כי הנאשם צפה בדרגת ודאות גבוהה כי בנסיבות הנדונות, האמירות יפחידו את שומעיהן.

27. אכן, אין חולק על כך שהנאשם סבל כאבים עזים בעת האירוע על רקע מצבו הרפואי; אולם טענות בא כחו בהקשר זה אין בהן כדי לסייע לו במישור של השתכללות היסוד הנפשי.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה ממנה ביקש ללמוד כי אמירות המבטאות מצוקה, יכול שיישלל בהן היסוד הנפשי הנדרש בעבירת האיומים. עם זאת, הפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם עסקה בנסיבות שונות לחלוטין מאלה הנדונות בעניינו. ברע"פ 8736/15 **בר נ' מדינת ישראל** (17.1.18), דובר בשאלה האם איום בהתאבדות מגבש את יסודות העבירה, על רקע הדרישה לפגיעה "שלא כדין"; ובבש"פ 749/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (4.2.19) עסק בית המשפט העליון בסיטואציה של השמעת איומים בפני גורם מקצועי במהלך טיפול, כאשר האיומים הופנו כלפי צדדים שלישיים ולא כלפי הגורם המטפל.

גם בהפניה לרע"פ 6382/11 **קאדריה נ' מדינת ישראל** (9.6.13), אין כדי לסייע לנאשם; בעניין **קאדריה** עסק בית המשפט העליון בשאלת תחולתו של סייג השכרות (סעיף 34ט(ב) לחוק העונשין) בעבירות מטרה. להבדיל, הנאשם בעניינו לא היה ב"מצב של שכרות", ואינו חוסה תחת מי מן הסייגים האחרים הקבועים בחלק הכללי של חוק העונשין.

28. סיכומו של דבר, **אני קובע כי הוכחה מעבר לספק סביר עבירת האיומים.**

העבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורי

29. העבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורי, הקבועה בסעיף 216(א)(1) לחוק העונשין, קובעת כלהלן:

"(א) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר ששה חדשים:

(1) מתנהג באופן פרוע או מגונה במקום ציבורי; .."

30. במוקד היסוד העובדתי של העבירה הנדונה מצוייה הדרישה להתנהגות "**באופן פרוע או מגונה**". בע"פ (חי') 2813/02 **מוחמד נ' מדינת ישראל** (17.2.03) התייחס בית המשפט המחוזי ליסוד זה של העבירה, תוך שקבע כי "הביטויים התנהגות "פרועה או מגונה", הם עמומים, ועל ביהמ"ש לצקת בהם תוכן ... אין מקום ליתן להם הגדרה מדוייקת, ויש לקבוע על פי נסיבות המקרה, כאשר דעתי היא כי התנהגות כזאת, איננה כל התנהגות, הלוקה בחוסר נימוסין וגסות. ניתן עוד לומר, כי על ההתנהגות העבריינית שבסעיף 216 להיות כזאת המעוררת דחיה בשל מידה ניכרת של גסות ופגיעה באחר או בערך חשוב".

31. משאימצתי את גרסאות עדי התביעה כמהימנות, אין לי אלא לקבוע כי התקיימו יסודות העבירה הנדונה. המתלוננים תיארו אירוע מתמשך אשר כלל קללות, גידופים והתנהגות פרועה מצדו של הנאשם.

המתלוננת מתארת צעקות וגידופים חוזרים ונשנים מצדו של הנאשם כלפי הצוות הרפואי ובהמשך לכך התנהגות אשר שיבשה את הסדר במקום: "**מאז התנהל הרבה צעקות וקללות ומשפטים שנזרקו לעברי. המשכתי לעבוד כרגיל, המיון מאוד עמוס, הייתי עם המון מטופלים. כל פעם שעברתי ליד המיטה שלו הוא זרק הערות וקללות. ש. איזה קללות. ת. יא בת זונה סליחה על המילים. קללות מהסוג הזה. מגיע לכם שמרביצים לכם. אתם חרא של בית חולים. כל מיני משפטים בסגנון**" (פרוטוקול מיום 11.9.23, עמ' 8, שורות

"אחרי זה הוא קפץ על רגל אחת לעבר הדלפק שלנו, נשכב על הרצפה. המשיך לצעוק ולקלל ... הוא ניסה להתסיס את כל האנשים, נהיה שם כאוס מוחלט במיון בכל הסיטואציה הזאת. היו איש מד"א ובטחון שניגשו להרים אותו מהרצפה, הוא התחיל לצעוק גם עליהם ובעט באחד מהם ברגל ודחף עליהם כסא" (שם, עמ' 8, שורות 24-26).

גם המתלונן תיאר התנהגות דומה: "בשלב מסוים תוך כדי שאני עובר על פניו, הוא מטופל אחד מיני רבים, צעק לעברי משהו בסגנון שהוא רוצה נגד כאבים מה בסך הכל ביקשתי אפשר לחשוב שביקשתי את אחותך, כולה נגד כאבים. בהמשך, שאני אומר בהמשך עוברים מספר דקות בין ארוע לארוע. עברתי על פניו הוא אמר לי יש לך מזל שאין לי אקדח. ומשהו בסגנון של אין פלא שמרביצים לכם. כל זה כשהוא שוכב על המיטה. בהמשך הוא בעצם קם מהמיטה נשכב על הרצפה באמצע הפרוזדור. צעק לעברי נשבע באלוהים שאזיין אותך נשבע באלוהים שאהרוג אותך. הוחזר על ידי צוות מסביב למיטה. איפה שהוא שם באזור הזמנים האלה הוא גם נדחף לכיוון הכסא. לא העיף, דחף" (שם, עמ' 26, שורות 10-17).

32. התנהגותו של הנאשם היתה כה חריגה עד שהמתלוננים נאלצו "לנתק מגע" ממנו, וכן להזעיק את גורמי האבטחה. המתלוננת מסרה כי במהלך האירוע פנתה למתלונן, ששימש כאח האחראי, "ואמרתי לו שאני לא מעוניינת לטפל יותר במטופל הזה שאני לא מעוניינת להתקרב אליו" (שם, עמ' 8, שורות 21-22). בהמשך, הועבר הטיפול בנאשם לאיש צוות אחר (שם, עמ' 15, שורות 16-25). המתלוננת הגדירה את האירוע כ"מאד חריג" (שם, עמ' 19, שורה 14). גם המתלונן ציין כי בשלב מסוים החליט לנתק מגע מן הנאשם כי "לא ידעתי לאן זה יתדרדר" (שם, עמ' 32 שורה 22).

33. תוך שאני ער ל"עמימותה" של העבירה הנדונה, שוכנעתי כי התנהגותו של הנאשם, כמתואר לעיל, חצתה את הרף הפלילי באופן המצדיק הרשעה. הנאשם התנהג בחדר המיון של בית חולים ציבורי, בעת שהוא עמוס במטופלים, באופן חריג שהפר את הסדר במקום עד שהצריך הזעקת מאבטח, והקשה על אנשי הצוות הרפואי העובדים תחת עומס רב, למלא את תפקידם כנדרש. הגם שאין חולק, כאמור, על העובדה כי הנאשם סבל כאבים עזים, הרי שאין בכך כדי להצדיק את התנהגותו ולפטור אותו מן האחריות לעבירה.

34. סיכומו של דבר, אני קובע כי הוכחה מעבר לספק סביר גם העבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורי.

זוטי דברים

35. לא מצאתי כי המעשים שביצע הנאשם חוסים תחת סייג זוטי הדברים, הקבוע בסעיף 34 לחוק העונשין, ולפיו "לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך."

36. במסגרת ע"פ 9180/16 מליק נ' מדינת ישראל (16.11.17) עמד בית המשפט העליון על טיבה של הגנת זוטי הדברים, תוך שציטט מספרו של כב' השופט קדמי: "זוהי הוראה ... שבאה להעניק לבית המשפט סמכות: ליטול ממעשה את פלילותו, בשל היותו חסר משמעות מן ההיבט של האינטרס הציבורי; וזאת - על אף שפורמאלית נתקיימו יסודות העבירה ומן ההיבט הטכני העבירה נעברה. נטילת הפלילות ממעשה עבירה נעוצה כאן בהעדר 'ענין ציבורי' של העמדה לדין בשל מעשה 'פעוט ערך' מן ההיבט של האינטרס הציבורי, ולא בשל אי קיום יסוד מיסודות העבירה ...".

37. כאמור לעיל, אין בידי לקבל את הטענה לפיה בנסיבות העניין, חרף התקיימות יסודותיהן של העבירות שיוחסו לנאשם, יש לפטרו מאחריות פלילית בשל הגנת זוטי הדברים. מדובר במעשים שבוצעו על ידי הנאשם במסגרת אירוע מתמשך בחדר מיון עמוס של בית חולים ציבורי, תוך שהוא מפר את הסדר במקום ומפריע לאנשי הצוות הרפואי לבצע את תפקידם, מגדף אותם ומאיים עליהם, עד שנאלצו להזעיק אבטחה ולבקש כי הטיפול בנאשם יועבר לאיש צוות אחר. איני סבור כי מדובר במעשים 'פעוטי ערך' או נעדרי עניין ציבורי, אשר נגזר במקרה זה מן הצורך להבטיח את יכולתם את צוותי רפואה העושים מלאכתם נאמנה, לפעול בסביבה מוגנת ובטוחה ככל הניתן, באופן שיאפשר להם לבצע תפקידם כנדרש. לא מצאתי גם כי יש בנסיבותיו האישיות של הנאשם כדי להעמידו תחת הגנה זו.

סיכום

38. סוף דבר - אני קובע כי המאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר את העבירות המיוחסות לנאשם, ומרשיע אותו בעבירות של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, והתנהגות פסולה במקום ציבורי, לפי סעיף 216(א)(1) לחוק העונשין.

ניתנה היום, ד' אדר ב' תשפ"ד, 14 מרץ 2024, במעמד הצדדים.